Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 28. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ЛЮТОГО 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 5, 1977 No. 28. VOL. LXXXIV.

КРИТИКУЮТЬ ПОДАТКОВИЙ ПЛЯН КАРТЕРА І 50-ДОЛЯРОВИЙ ЗВОРОТ ПОДАТКІВ

Вашінгтон. — Артур Ф. Бирнс, голова Федерального Управління Резерв, заявив в четвер, 3-го лютого ц.р., що він не погоджується з часом і величиною пропонованої президентом Джіммі Картером економічної програми, а зокрема він сильно критикував плян 50 долярів податкового звороту кожному американцеві. Цей плян мав би включати навіть тих осіб, які зовсім податку не платили з огляду на малі прибутки. „Оскільки я можу оцінювати,— заявив Бирнс,—економіка ЗСА сама поправляється і немає ясного переконання, що вона потребує стимулу з боку федерального уряду". Заява д-ра Артура Бернса має велике значення з огляду на його становище і з огляду на незалежність федеральної резервової системи. Бирнс був одним із останніх свідків серед головних економістів, які були переслухувані в Вашінгтоні у зв'язку з пропозицією президента Картера. Бирнс у тому випадку піддержує позицію лібералів, які пропонують, щоб замість податків, які цілком не покращують ситуації на економічному відтинку, зужити пропонованих Картером 31 більйонів долярів на створення нових ділянок праці для тих осіб, які хочуть працювати, але не можуть знайти праці. Бирнс має зокрема велике застереження до тієї частини пропозиції Президента у якій говориться про 50-долярову пожертву для практично кожного американця. На його думку тут були б покривджені ті особи, які платять податки. „Федеральна каса не має резервових фондів,—сказав Бирнс,—вона мусить їх позичати, щоб такі звороти зробити". Свідчення д-ра Бирнса може спричинитись до зміни думки тих конгресменів і сенаторів, які вже із самого початку ставились із застереженням до пропозиції Картера і намагалися внести до неї основні зміни.

ВЕНС ОБГОВОРЮВАТИМЕ В МОСКВІ СПРАВИ ЗМЕНШЕННЯ ВСІХ РОДІВ ЗБРОЇ

Вашінгтон. — Державний секретар Сайрус Р. Венс під час своїх відвідин у Москві вже в наступному місяці має в пляні переговорювати зі совєтськими ватажками зменшення всіх родів зброї, зачіпної і оборонної та атомової і звичайної. Своє становище та пляни в цій справі з'ясував С. Р. Венс в окремому інтерв'ю з кореспондентами Ассошіейтед Пресс та Юнайтед Пресс Інтернешенел в четвер, 3-го лютого, потверджуючи цим висловлене вже раніше президентом Джіммі Картером зацікавлення Америки загальним зменшенням та обмеженням зброї в світі. Державний секретар при цій нагоді заявив, що було б конструктивним також започаткування розмов між ЗСА і Кубою для наладнання їхніх суперечностей. Раніше того самого дня речники Державного департаменту вказали на можливість переговорів з Кубою в справі загроженого тепер їхнього домовлення відносно повітряного піратства.

Уміжчасі репортерів поінформовано, що президент Картер у своїй недавній розмові зі совєтським амбасадором Анатолієм Добриніним підніс справу дальшого зменшення максимальної кількости бомбовиків і далекосяжних ракет, встановленої спільним домовленням між президентом Джеральдом Фордом і Леонідом Брежнєвим у Владивостоці в 1974-му році на 2,400. Державний секретар Венс в інтерв'ю заявив, що зниження цієї максимальної кількости можливе.

У початкових повідомленнях про інтерв'ю державного секретаря Венса з кореспондентами згадувано також про заяву Венса, що, на його думку, з'ясоване Державним департаментом і опісля потверджене президентом Картером та ним самим становище Америки в справі людських прав в СССР не матиме будь-якого пливу на заплановані наради в Москві в березні. Політичні коментатори висловлюють здогад, що цим разом совєтські проводирі будуть більш приязні й поступливі.

ВИМАГАЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ВСІХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В СССР І В ПЕРШУ ЧЕРГУ ВАЖКО ХВОРИХ, ВЕЛИКУ ЧАСТИНУ ЯКИХ СТАНОВЛЯТЬ УКРАЇНЦІ

СОВЄТИ ЗААРЕШТУВАЛИ А. ҐІНСБУРҐА

Москва. — Ассошіейтед Пресс інформує, що совєтська політична поліція (КҐБ) арештувала Александра Л. Ґінсбурґа, відомого в Совєтському Союзі дисидента, члена Комітету нагляду за виконанням постанов Гельсінкської Декларації в СССР і голову Фонду Солженіцина, з якого користали багато політичних в'язнів і їхніх родин Ґінсбурґа заарештовано після того, як „Літературная Газета", офіційний орган Спілки письменників СССР, закинула йому спекуляцію закордонною валютою і спроваджування тієї валюти з закордону. Статтю проти Ґінсбурґа і його друзів-дисидентів написав Александер Петров, колишній в'язень концтабору, який вже в таборі був на послуг КГБ. Ірина Ґінсбург, дружина арештованого, заявила західнім кореспондентам телефоном, що її чоловік, який приходив до здоров'я після тяжкої форми запалення легенів, залишив мешкання приблизно о годині 8-ій вечором, щоб потелефонувати до друга з телефонічної будки, і більше не повернувся до хати. Після чотирьох годин дружина Ґінсбурґа потелефонувала до КГБ і одержала відповідь, що її чоловік „тимчасово притриманий". Диżурний офіцер заявив, що її поінформують пізніше, де він знаходиться і в чому його обвинувачують.

Від Комітету оборони радянських політичних в'язнів в Ню Йорку одержано фотостатичну копію оригінального „Документу ч. 17", що його видала і поширила Група Сприяння Виконанню Гельсінкських Домовлень в СССР у Москві та в якому повторюється вимогу звільнення всіх політичних в'язнів в СССР, і в першу чергу хворих, яких в документі називається поіменно та серед яких велику частину становлять українці

Документ говорить сам за себе, отже передруковуємо оригінал в дослівному перекладі з російської на українську мову:

ГРУПА СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ ДОМОВЛЕНЬ В СССР

ДОКУМЕНТ ч. 17

Про в'язнів переконань, які потребують негайного звільнення через стан здоров'я

Неймовірно тяжкі умови утримання у совєтських в'язницях таборах руйнують здоров'я ув'язнених, викликають загострення хворіб, які вони мали до арешту, і розвиток нових). Майже всі, хто перебув ув'язнення страждають на виразку шлунка, хворобою печінки, нирок, запаленням кишок (парапрактит), серцево - -судинними і іншими захворюваннями.

Найбільш жахливі умови життя в тюрмах і таборах особливого режиму, де в'язні постійно перебувають на камерному утриманні в тісних, вогких, погано вентильованих і кепсько освітлених камерах, майже без свіжого повітря і денного світла, — що ще більше посилює руїницьку дію убогого, недобряжкісного харчування.Згубно діє на здоров'я також виснажуюча, примусова праця, шкідливі види робіт, що їх часто-густо доводиться виконувати в'язням, здебільша в невідповідних приміщеннях, без дотримання техніки й охорони праці.

Дуже сильно руйнують здоров'я додаткові кари, яким піддають кожного в'язня переконань, який не „став на шлях поправи": перевід у „приміщення камерного типу (ПКТ) внутрішньо-таборової тюрми; „суворий режим" і „режим пониженого харчування" в тюрмі; покарання карцером (або ізолятором-Ші-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Тисячі робітників втратили працю через брак пального

Вашінгтон.—Сотні тисяч робітників були звільнені з праці в другій половині січня і на початку лютого ц.р. з огляду на великий брак пального, а зокрема природного газу і оливи, яку не можна довезти до місць призначення через великі сніги і морози. Деякі ріки, як, наприклад, Міссісіппі, Огайо та інші, цілком замерзли і рух кораблів зовсім припинився. Департамент праці нюйоркського стейту інформує, що в цьому стейті 750,000 робітників втратили працю з зв'язку з браком пального, що означає зменшення фонду безробіття на чергових 30 мільйонів долярів кожного тижня. Такий же департамент стейту Ню Джерзі проголосив, що понад 50,000 робітників внесли прохання на безробіття, що потягає за собою 5 мільйонову витрату кожного тижня.

Молодий український професіоналіст згинув у автомобілевому випадку

Сиракюз, Н. Й. (І. П.) — Невмолима смерть перервала нитку життя дуже надійного молодого лікаря-дентиста д-ра Анатолія Ярка, який на 29-му році життя згинув у автомобілевій катастрофі 12-го грудня 1976 року.

Похоронні обряди відбулися з української католицької церкви св. І. Христителя з участю о. шамбеляна Василя Середовича й о. Романа Големби.

Д-р Анатолій Ярко, уроджений у Шафенбурзі, здобув своє знання наполегливою працею, поборюючи труднощі еміграційного життя. Своїм релігійним життям, скромністю і глибоким відчуттям людських потреб, здобув собі велику пошану і був прикладом для молодого покоління. Українське громадянство у Сиракюзах Авбурні, Ютиці і Бінгемтоні швидко оцінило професійну працю молодого лікаря-дентиста, захоплюючись гарними прикметами його вдачі. Зворушені глибоким болем прибули численно віддати останню прислугу своєму приятелеві, від якого сподівалися стільки добра. Між приявними були також приятелі не-українці.

Зворушливі прощальні слова сказав о. шамб. В. Середович. Покійний осиротив дружину Стефанію, з дому Коцинда, яка була поважно покалічена в катастрофі, батьків Миколу і Галину Ярко та сестру Лідію.

УКРАЇНСЬКІ ДЕМОКРАТИ І РЕСПУБЛІКАНЦІ НА КВІНСІ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ

Ню Йорк (рі).—Ініціативна група політично зацікавлених українців-громадян Квінсу (другої щодо величини дільниці міста Ню Йорку) рішила приступити до розбудови організаційного апарату українських клюбів двох американських партій: Демократичної і Республіканської. В тій цілі за ініціятивою п. Богдана Бідяка відбулося в Асторії 12 січня засідання з участю 6-ох членів Демократичної партії, 6-ох Республіканської і одного члена Ліберальної партії. Всі вони виявились інтузіястами запланованого діла, а після ділової дискусії оформились у тимчасову Ініціятивну групу і назвали її „Українсько - американським комітетом політичної дії". Його очолили: ветеран американсько - української політики на Квінсі п. Степан Самбой (голова) і молодий професіоналіст з новішої іміграції п. Роман Шкамбора (секретар). Крім того до Комітету увійшли: Богдан Бідяк, Марія Гречин, Станлей Ґураль, Роман Ільницький, Андрій Малик, Самуель Масс. Ле-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Відзначено українського маляра у Франції

Париж. (Н. Н.) — У січні ц. р. відбулася виставка малярів департаменту Сен-е-Марн, у Франції (недалеко Парижу), в рамках т. зв. Сальону Марселя Пувро. У виставці взяло участь 90 малярів, професійних і аматорів, які виставили 270 картин. Цим разом запропоновано публіці (а не жюрі) дати оцінку картин і вибрати трьох найкращих малярів.

Виставку відвідало 792 глядачі. Вони вибрали на перше місце українського маляра Романа Карабіна за його три картини з українськими сюжетами: „Битва полк. І. Богуна", „Українське село" і „Гірський краєвид".

Роман Карабін працює кваліфікованим робітником. Вільний від праці час він присвячує малярству (олія). Про його досягнення писала місцева газета „Ля Репюлік" з 17 січня 1977 року. Друге місце отримала професійна малярка Марія-Анна Дермон-Насіка, третє — інженер Крістіян Кост (обоє французи).

Солісти Метрополітальної Опери співатимуть на фонд будови церкви св. Юра в Ню Йорку

Ню Йорк. — Мистецько-імпресова комісія при Комітеті будови церкви св. Юра в Ню Йорку інформує, що після першого дуже успішного „Вечора пісні, слова і танку" у виконанні молоді СУМА 12-го грудня м. р. на фонд будови нової церкви, запляновано з такою самою метою чергову імпрезу, цим разом „Вечір клясичної музики", який відбудеться в суботу, 26-го лютого ц. р., о год. 6-ій вечора у великій залі (Ґрейт Голл) будинку Купер Юніон Фундації при 7-ій вулиці і 3-ій евеню. У програмі вечора виступлять: солістка Метрополітальної опери Шарльотта Ордассі-Баранська — сопрано та соліст цієї опери Павло Пліщка — бас, як також многонадійна молода співачка Христина Осадца-Пауксіс — меццо сопрано. Солістам акомпаніюватиме на фортепіяні Іван Ван Бакірк. Квитки (звільнені від оподаткування) в ціні по 5.00 долярів для дорослих і по 3.00 доляри для молоді можна набувати в передпродажу в крамницях Арка, Еко, Сурма та в парафіяльному уряді.

Москва знову обвинувачує американського кореспондента

Москва. — „Літературная Газета" знову виступила гостро проти кореспондента Асошіейтед Пресс Джорджа А. Кримського, кажучи, що він є агентом американської розвідки і займається нелегальною діяльністю та грошевими трансакціями в Совєтському Союзі. Газета у числі з 2-го лютого ц. р. закинула Кримському, що він роздає совєтським громадянинам гроші і грошеві сертифікати, щоб здобути від них потрібні йому інформації. Кримскі, який раніше вже зустрічався з подібними закидами в Совєтському Союзі, категорично відкинув нові напади на нього кажучи, що совєтські чинники вже віддавна намагаються дискредитувати його. В офіційній заяві аґенції Асошіейтед Пресс говориться, що т. зв. „грошева операція" Кримского полягала в тому, що він замість рублів, як винагороду за працю вручив своїй службовиці в Москві грошеві сертифікати, які уповноважують її купувати в крамницях призначених для чужинців. Раніше,— заявив речник АП, — така практика була широко стосована західніми кореспондентами і ніхто не звертав на неї особливої уваги.Одинокою провиною Кримского було те, що він не підписав із своєю послугою жадного договору, який уповноважував би його вручати такі сертифікати. Джордж Кримскі, який володіє бездоганно російською мовою, передав останньо багато відомостей про активність дисидентів, які домагаються привернення і пошанування людських прав в ССCР. Президент АП Кайт Фуллер заявив, що агенція не відтягне свого кореспондента за такі необосновані закиди.

„Україна" лає „трубадурів холодної війни"

Київ. — Ілюстрований журнал „Україна" у 4-му числі за січень 1977 р. надрукував напасливу статтю Бориса Міллера про „Трубадурів холодної війни", взявши цим разом на приціл Йозефа Лунца, генерального секретаря Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), американських сенаторів Джексона і Голдвотера, колишнього секретар департаменту оборони ЗСА, а тепер секретаря енергетики Джеймса Шлессінджера, голову профспілки АФЛ-СІО Джорджа Міні, лідера англійських консерватистів Марґарету Татчер, західньо-німецького політичного діяча Йозефа Штравса колишнього губернатора Каліфорнії Рональда Ріґена та інших, закидаючи їм ведення „злослівної пропаґанди" проти Совєтського Союзу і країн „соціялістичної співдружности". Борис Міллер зокрема дорікає Лунцові і теперішньому головнокомандуючому військами НАТО американському генералові Гейґові, що вони пересадно і неправдиво інформують про слабість військ НАТО і про совєтську загрозу. Міллер каже, що „реально мислячі політичні діячі, як і все прогресивне людство, знають, що насправді ніякої радянської загрози не існує, ні для Заходу ні для Сходу, що все це страхітлива брехня — від початку й до кінця, що Радянський Союз, разом з усією соціялістичною співдружністю робить усе, щоб оздоровити міжнародну обстановку і не допустити до ядерної пожежі". Називаючи твердження про совєтську військову загрозу „заложеним міфом", що його „пускають агресивні сили імперіялізму" Борис Міллер, не опрокинувши аргументів закиду про совєтську загрозу, заговорив про „людей вчорашнього дня, яким місце на смітниках історії".

ВІДЛОЖЕНО ЗАСІДАННЯ ВИННИЧЕНКІВСЬКОЇ КОМІСІЇ УВАН

Ню Йорк.—З Винниченківської Комісії УВАН інформують, що заплановане на найближчу неділю, 6-го лютого, засідання цієї Комісії, присвячене 17-річчю з дня смерти Розалії Я. Винниченко, відложено з уваги на те, що цієї самої неділі в тому ж часі відбудеться в УНДомі доповідь Андрія Григоренка.

Засідання Винниченківської Комісії УВАН відбудеться в неділю, 27-го лютого, в год. 2-ій по полудні в будинку Академії при 206 Вест 100 вулиці в Ню Йорку

В. БУКОВСЬКИЙ НА ТЕЛЕВІЗІЇ ЦІЄЇ НЕДІЛІ

Ню Йорк. — Владімір Буковскій, відомий російський дисидент, який недавно прибув на Захід шляхом виміни за чілійського комуністичного діяча Люїса Корвалана виступить на телевізійній програмі „60 хвилин" станції СіБіЕс в неділю, 6-го лютого, в год. 6-ій вечора. Креспондент Майк Воллес переведе з В. Буковським інтерв'ю під час цієї одногодинної програми з наголосом на порушення людських прав в СССР, знущання над політв'язнями тощо.

Сєвєтські атеїсти не дають собі ради з релігійністю

Київська „Молодь України" інформує, що в школах Ковельського району на Волині активісти — члени товариства „Знання" провели анкетне опитування учнів, щоб дізнатися про їхнє ставлення до релігії та атеїзму. Лектор атеїст Д. П. Корнелюк розробив дві анкети для 7-8 та 9-10 кляс. Їхньою метою є „найти вияснення соціяльно-психологічних причин існування релігійности серед частини школярів". З анкети, випоВнені учнями, можна буде довідатися, які книжки читають учні, на які дивляться фільми чи слухають лекції, а також про те, чи учні знають про релігію і атеїзм і як ставляться до віруючих. Активісти товариства „Знання" вірять, що цією дорогою вони зможуть дійти „до успішного подолання релігійних пережитків". Якщо завершиться анкетування, вже намічені заходи в атеїстичному вихованні підростаючого покоління.

Розкопки курганів в Україні розкривають прадавні таємниці

Київська „Культура і Життя" інформує про найновіші знахідки в курганах в Україні. Експедиція Інституту археології АН УССР під час розкопок древнього кургану Тягунової могили, натрапила на унікальну знахідку, відкривши дерев'яну бойову колісницю, що пролежала під землею понад 4 000 років. Вона зовсім інша від цих візків, що їх знайдено в Україні раніше. Це невеликий, прямокутної форми візок, днище якого вирізблене разом з невисокими бортами із суцільного дерева. Археологи твердять, що колісницю зробили індоевропейці, які колись населяли територію степового півдня. Цього роду колісницю вживали під час війни.

Експедиція також натрапила на іншу унікальну річ — дерев'яну дошку, подібну на частину кришки саркофага. На ній був розпис магічного характеру і точно передані постаті воїнів, їхній одяг і зброя. Подібні розписні саркофаги досі знаходили тільки на території колишнього Босфорського царства. На Запоріжжі, науковці інституту перепроваджуючи розкопки могильника біля села Гюнівки Кам'янського - Дніпровського району, окрім різних дрібних речей, знайшли поховання людини та двох коней, золоту сережку, залізний браслет, пучок стріл, зброю, срібний з позолотою налобник у вигляді фігурки лева, чотири древні прикраси та кілька золотих пластин. Знайдено також справжній шедевр стародавнього майстра, ажурний золотий сеґмент. Спеціялісти вважають, що епічний сюжет цього виробу зовсім новий для скитського мистецтва. Вільна асиметрична композиція нагадує малюнок на килимі. Про те, що скити вдержували зв'язок з іншими країнами, свідчить й вуздечка, деталі якої виконали фракійські майстри.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло в січні ц.р. 171 аплікація нових членів, що їх прислали такі секретарі та організатори:

По 3 і більше аплікації надіслали:

М. Шпитко (489) — 10, С. Глоговський (346) — 8, **Людмила Кичун** (50) — 5, Я. Базюк (175) — 5, Б. Дейчаківський (233) — 5, Квітка Стецюк (25) — 4, Я. Лебідь (32) — 4, Т. Дуда (163) — 4, В. Брездун (364) — 4, Марія Кульчицька (8) — 3, М. Савків (57) — 3, І. Ярчак (113) — 3, В. Кобіто (121) — 3, П. Щерба (173) — 3, П. Арктин (261) — 3, В. Лещук (303) — 3, М. Семків (379) — 3, Б. Зорич (432) — 3, Ольга Калинович (459) — 3.

По 2 аплікації надіслали:

П. Головачук (42), А. Дорошенко (114), Марія Гаравус (127), Ю. Юрків (130), Я. Леськів (133), Т. Бутрей (164), П. Залуга (183), В. Колодій (191), Л. Гардінк (206), Ю. Оришкевич (251), С. Кравець (277), В. Гавриляк (316), Марія Лисогір (325), В. Шмагло (336), І. Приґода (361), В. Владика (364), Р. Горнич (460), Текля Мороз (465).

По одній аплікації надіслало 56 секретарів і організаторів. Разом Головна Канцелярія УНСоюзу одержала в січні 1977 р. 171 аплікацію нових членів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велика, зріла громада

Нашій Українській Громаді в Америці в її вже 100-літній історії багато разів приходилось складати іспит своєї зрілости і можна твердити, що вона ці іспити в більшості не тільки склала, але й склала їх відмінно, з відзначенням. Від створення Українського Народного Союзу, першої суспільно-громадської української установи в Новому Світі, в 1894-му році починаючи, через безліч всяких акцій і актів, як створення ЗУАДК-у і проведена ним акція оборони й опісля переселення скитальців, побудова пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні, встановлення українських студій в Гарварді — щоб згадати тільки дещо — аж до теперішнього висліду минулорічної збірки Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА, все це „іспити", що їх може скласти тільки справді Велика Громада, велика не так своєю кількістю, як своєю зрілістю.

На перший погляд могло б здатись, що згадка про вислід минулорічної збірки Народного Фонду цілком не підходить до справді „великих" подій. Мереторично — так, не підходить. Остаточно, такі збірки відбуваються кожного року, а вислід минулорічної збірки, хоча і рекордовий в 27-літній історії Народного Фонду, але становить навіть неповних 150 тисяч долярів, отже аж ніяк не є сам по собі „рекордовим", бо ще далеко не дорівнює і не вичерпує наших спроможностей.

Проте, в наших традиційних „обставинах" цей вислід таки свідчить про зрілість нашої громади, і свідчить досить промовисто. Справа бо в тому, що в тих „обставинах", які заіснували під час і після XII Конгресу Українців Америки в жовтні минулого року, багато не тільки „опозиціонерів", але й осіб з „естаблішменту", якщо не пророкували провал збіркової акції, то щонайменше сумнівалися в можливість його успіху. І цілком певно, не було багато таких, які вірили в можливість його „рекорду" за всю дотеперішню історію цього Народного Фонду.

Тому то й кінцевий вислід збірки сміло можна зарахувати до тих „іспитів зрілости" нашої громади, до чергового доказу, що ця наша громада справді велика, як великим є американський нарід, що в усіх більших і менших кризах поступає згідно із своєю засадою: „Добре, чи зле, але це моя країна". Були причини до критики минулорічного Конгресу, були раніше і є тепер причини до невдоволення. Проте, громада сказала своє слово: „Добре, чи зле, але Український Конгресовий Комітет — це наша установа!"

Таке наставлення і відношення дозволяє на найкращі надії на завтра і на майбутнє.

Коштовна наука

Здається, що вже від самого початку існування політики співіснування, чи — як її тепер називають — детанту, кремлівські верховоди працювали в напрямі заманення західніх капіталів. Не зважаючи бо на всі дотеперішні плянування і експерименти в сільському господарстві та індустрії, совєтська економіка постійно хворіє на невилічиму хворобу хаосу, бездарности, бюрократизму, недолугости, розкрадання, хабарництва тощо.

Останньо совєтсько-російські маніпулянти почали роздивлятися також за капіталами з інших джерел, головно з туризму, культурної виміни, перепродажу награбованих раніше в інших країнах мистецьких скарбів і тепер остаточно із спортових ігрищ. Олімпійські ігрища, які, як відомо, мають відбутится в 1980 році в Москві, комуноросійські грабіжники розглядають не тільки як фізичну компетицію між тисячами молодих людей з багатьох країн світу, але, чи не в першу міру, як імпрезу „чистого зарібку" та напливу твердого західнього капіталу в кремлівську касу. Підвищення ставки за передавання американськими телевізійними станціями ігрищ з 25 мільйонів, як це було в Монтреалі, до астрономічної суми 80 мільйонів, викликало на Заході не тільки здивування, але огірчення і навіть обурення, на що вказують численні коментарі в пресі з перестогорою перед черговою наживою совєтського уряду. Мало того. Одержавши 80 мільйонів долярів, з яких більше половини піде до совєтської каси, кремлівські спекулянти в підписаному з корпорацією НВС в ЗСА договорі закріпили за собою додаткові користі, а саме, що американські станції закуплять також совєтський виряд, потрібний для передач ігрищ, як також передаватимуть у перервах пропагандивні короткометражні фільми про Совєтський Союз і спортове життя в СССР.

Коментуючи це чергове совєтське здирство, досягнене завдяки нескоординованій дії американських корпорацій, які змагалися за право бути першими, щоденник „Ню Йорк Таймс" у виданні з 3-го лютого ц.р. висловлює цілком слушно надію, що захоплені спортовою діяльністю корпорації дадуть також свої доляри для піддержки американських атлетів, які інтенсивно підготовляються до участи олімпійських ігрищах в Москві. Виглядає, що совєти дуже зручно перехопили систему американської конкуренції і тепер бажають її відповідно використати.

Позитивом у цій дефіцитовій „трансакції" є хіба те, що американці нарешті починають розуміти єхидні ходи комуно-російських імперіялістів і може в будучому витягнуть з тієї науки відповідні консеквенції. Нічого дивного, що за цю лекцію треба платити такі великі гроші. Добра наука завжди дорого коштувала.

Іван Кедрин

У КОНСОЛІДАЦІЙНОМУ КРУТЕЖІ

[Порядком обговорення]

Від кругло півтора року ведуться розмови й переговори про консолідацію всіх зорганізованих українських конструктивних сил у системі Державного Центру УНР за кордоном та його складової частини — Української Національної Ради. На останньому засіданні поширеної Президії УНРади з участю президента УНР в екзилі Миколи Лівицького та кількох інших видатних діячів УД Центру з терену ЗСА і Канади рішено поінформувати громадянство, як властиво виглядає ота консолідаційна справа, тим паче, що раз-у-раз можна було почути закиди, що винуватими у невдачі є саме керівники УД Центру, а не табори і партії, що знайшлися поза УД Центром. Тому проголошено „Повідомлення" („Свобода" ч. 224 з 18 листопада 1976), у якому з'ясовано ядерно і правдиво хід консолідаційних переговорів, до чого всі зацікавлені сторони договорилися, на яких конкретних базах можуть повернутися три партії, чи пак партійні групи, які опинилися поза УНРадою між 6-ою і 7-ою Сесіями, та як виглядає справа з можливістю повороту до УНРади революційної ОУН, яка була одним із засновників УНРади, і Гетьманського Руху, який до УНРади не захотів приступити. У тому „Повідомленні" виразно сказано, що „двері до УНРади відчинені на поданих вгорі засадах", і що можуть продовжуватися далі консолідаційні розмови", коби тільки у реальній площині і з виглядами на успіх. І хоча те повідомлення мало на меті виключно ствердити існуючий стан справи та приспішити, а не сповільнити консолідаційний процес, проте партії і табори з-поза УНРади поставилися до того „Повідомлення" насторожено, а то й негативно, вбачаючи у ньому шкідливий для консолідації крок. Один з лідерів одної опозиційної партії зробив докір авторові цих рядків, урядуючому голові УНРади, чому до стилізації того „Повідомлення" не запрошено репрезентанта ОУН, офіційного посередника в консолідаційних заходах, який дійсно поклав у тих заходах багато труду й ініціятивної енергії. Але, як же можна було зробити це, коли дана поважна українська партія, член УНРади, дотепер не делегувала свого представника до Президії УНРади та збойкотувала урочисте відкриття Дому УДЦентру у Філядельфії, з нагоди чого відбулося те поширене засідання Президії УНРади?!

Консолідаційний крутіж — це сумний причинок до феномену, який характеризує українську дійсність від княжих часів почерез історичну Гетьманщину по новітню історію України і по наші часи: якийсь дивний і незрозумілий відосередковий гін, якийсь дивний нахил розбивати і ділитися , якийсь дивний нахил вишукувати завжди в усіх проявах українського життя неґативи, а не позитиви. Ввесь український вільний зорганізований політичний світ одностайний у своєму антимосковському й антибольшевицькому підході, ввесь він одностайний у тому, що сучасна ситуація в Україні та у вільному світі імперативно вимагає єдности і скоординованої дії всіх самостійницьких конструктивних сил. А втім, всупереч отакому принципіяльному становищу, не тільки нема успіху у консолідаційних розмовах з трьома опозиційними партіями, які погодилися вже на принципову спільну з партіями в УНРаді ідеологічну плятформу, але й далі висувається нові застереження, нові перешкоди, інколи насправді дуже дивного і незрозумілого характеру. У тому „Повідомленні" згадано про статтю одного з найвидатніших діячів Визвольного Фронту д-ра Р. Малащука (хоч його прізвища там не названо) „За консолідацію — яку?" Вміжчасі, у тому самому дусі появилися й інші статті з того середовища, з яких спільний висновок такий, що ОУН Р, може, вернулася б до УНРади, якби УДЦентр не мав назви „Український Державний Центр УНР на чужині", якби цією назвою не репрезентував тільки останньої державницької доби України у постаті УНР, а був репрезентантом усіх державницьких періодів України, від княжих часів по Акт 30 червня 1941 року та період УПА й УГВР. Автори такої концепції нехтують історією екзильних урядів різних народів, що перебували у підневільному стані. Ніхто не звужує традиції, ніхто не обнижує вартости самостійницьких рухів і після окупації Української Народної Республіки ворожими силами, ніхто зокрема не обезцінює героїчної епохи Української Повстанської Армії. Очевидно, що історія української політичної думки сягає дальше, як проголошення IУ Універсалу 22 січня 1918 року, який проте став наріжним каменем сучасної спільної самостійницької думки та який проголошував саме УНРеспубліку. Вимога такої реформи УДЦентру, щоби він став навіть своєю назвою репрезентантом всієї історії України від найдавніших по найновіші часи — пахне містикою, на базі якої трудно говорити реальними політичними категоріями. Коли саме тепер в американському Конгресі відзначають День Української Незалежности, коли це діється в різних стейтах і містах, і коли все вільне українство відзначає роковини 22 січня 1918 року — то це та історична подія, з якої й виринула концепція екзильного уряду, так прегарно умотивована теоретично Олександром Шульгином в його творі „Без території". Ще ясніше й виразніше становище займає Президія Ради Гетьманського Руху: вона взагалі не визнає ніякого екзильного уряду і не бачить потреби такого уряду та визнає за єдину плятформу консолідації — Секретаріят СКВУ.

Ситуація на консолідаційному фронті, що стосується трьох партій, які опинилися поза УНРадою, також невесела. Під час свого останнього перебування в ЗСА президент УНР в екзилі Микола Лівицький переводив розмови з представниками опозиційних партій, виявив у тих розмовах максимум доброї волі (наприклад, піти назустріч щодо деяких доцільних змін у Тимчасовому законі з 10 червня 1948 року, що, проте, може перевести тільки 8-ма сесія УНРади), але почув від одного партійного лідера, що всі ті три партії становлять бльок: „або всі приступлять, або ніхто", Таке ставлення справи згори виключає консолідацію, бо ось лідер ОУН З на терені ЗСА, ред. Роман Ільницький, стверджує в обширній статті декляративного характеру „Інформації про Демократичний Рух" („Український Голос", Вінніпег з 15 грудня 1976), що всі ті три партії змагають до створення такої одної „оперативної цілости", яка — як виходить із змісту і тону тієї статті — стане новим центром, від котрого почнеться нова ера в історії української політичної дійсности. Нема там ні одної згадки про Державний Центр УНР і його УНРаду, нема ні одної згадки про існування поза тими трьома партіями, що їхні найви-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Володимир Болюбаш

ВІДЗНАЧЕННЯ БЛАГОРОДНОЇ ЛЮДИНИ

Філософський світогляд західньоевропейської людини формується на основі довідного й феноменального пізнання й самопізнання. Він заступає погляд, що індивідуальна людина є початком і кінцем усіх започаткувань і всіх довершень у сфері культурологічних актів творчости. З усіх основних категорій еволюції, домена соціяльної еволюції зазнавала й зазнає найдинамічніших змін і перетворень. Інтелектуальний дух людини не менш могутньо заманіфестував себе в галузі правознавства в усіх епохах і фазах розвиткової культури й цивілізації. Мов стрімке дерево з широкорозгалуженими гілками, законодатні палати і знавці правотворення в системі демократичного процесу формулюють і кодефікують правні норми у систему законів, беручи до уваги розвиткові тенденції суспільно-політичних, економічних, демографічних і інших факторів. Кожна гілка розгалуженого дерева-системи правних норм унаявнює грані людської індивідуальности й активности, — уназверхнення духовної диференціяції й індивідуації.

Українська спільнота з почуттям особливої гордости дізналася про те, що Український Вільний Університет надолив гідністю почесного доктора права і суспільно-політичних наук міністра Івана Яремка. Святковий акт вручення найвищого академічного відзначення відбувся в будинку УВУ 30 листопада 1976.

Особа Відзначеного належить до тієї категорії вийняткових людей, що залишила тривалий відбиток не тільки серед української спільноти Канади, але водночас найшла признання, повагу і вдячність серед державних мужів Канади і багатьох національних меншин, яких соціяльні аспірації, потреби й клопотання мін. Яремко заступав, обороняв і здобував для них юридичне визнання в державних кабінетах і палаті законодавства. „Я не знаю іншої людини, що більш заслуговує на таку честь, як п. І Яремко", — заявляє Джон Діфенбейкер у своїх ґратуляціях. „Я хотів би бути сьогодні присутнім і долучитися до інших, щоб віддати шану д-рові Іванові Яремкові, вклад якого у Канаду і спільноту українського походження — і направду — всіх етнічних спільнот був найповажнішим", — продовжує бувший прем'єр. „Пан Яремко зробив видатний вклад своїй спільності, провінції й країні", — каже у своїх вітаннях провідник опозиції Дж. Кларк. „З особливою гордістю дізнався я, що Український Вільний Університет у Мюнхені відзначає І. Яремка почесним доктoратом політичних наук. В імені уряду і мешканців Онтаріо засилаю йому з цієї нагоди вислови пошани", — стверджує у привіті прем'єр В. Дейвис. Посадник Торонта Д. Кромбі говорить у надісланих побажаннях, що надання почесного докторату І. Яремкові це „заслужене визнання людини, що віддала себе служінню народові протягом багатьох років. І. Яремко ніколи не втомився, шукаючи гідности, поваги і рівности для всіх громадян. Це завдяки благородній праці таких людей як Яремко, життя у складній й багатокультурній Метрополії Торонта стало і залишається не тільки живучим, але гармонійнішим, більш солодким". „Ми горді з Вас, як і горда вся Канада, що має таких синів як Ви", — каже П. Саварин, президент Консервативної Партії Альберти. В дальшому потоці привітів і ґратуляцій слід згадати вітання канадського амбасадора до Західньої Німеччини Ґ.Ґ. Голстеда, міністрів С. Гайдаша і М. Скрівенер, голови міської ради П. Ґодфрі, радників міста Торонта В. Бойчука, Дж. Бена, А. Іґелтона та багатьох приятелів і знайомих. З неукраїнських центральних інституцій в Канаді одержано ґратуляційні вітання від Жидівського Конґресу Канади, Конґресу Поляків у Канаді, Союзу Поляків у Канаді, Світового Конґресу Словаків та низки інших етнонаціональних інституцій Канади.

З українських всегромадських і наукових інституцій одержано привітальні побажання від СКВУ, КУК, НТШ Америки і Канади, УНС, Канадського Інституту Українських Студій, Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів, Делеґатур УВУ Америки і Канади, Світової Ради Українських Кредитівок, Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців, Товариства Українських Самостійників, Українського Відділу Королівсько-Канадського Леґіону, СУК „Провидіння", КУВПД, европейського ЗУАДК-у, ЦПУЕН, СУМ-у, Пласту та цілої низки інших суспільно-громадських організацій Канади, ЗСА й Европи. Усні

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ЗАПРОШЕННЯ НА БАЛЬ

Не знаю, чи то лиш мене одного зустріло таке вирізнення з боку Бальового Комітету, чи були, крім мене, ще й інші вибранці, в кожному разі на цьогорічний Баль Української Преси в Філядельфії я отримав аж двоє запрошень, — одне пришпилене до другого так званим „спиначем". На верхньому запрошенні СФУЖО і СУЖА запрошують мене з Родиною на Баль Української Преси, який відбудеться в суботу, 5-го лютого 1977 року, в Менор Джуніор Коледжі СС. Василіянок. А на спідньому я запрошений так само з Родиною і на той самий баль, але вже до Бенджамін Френклін готелю і то в суботу, 29-го січня 1977 року. Так на одному, як і на другому балі мала приграваті до танців оркестра Няка Гірняка.

От, і забив же мені цвяха в голову Бальовий Комітет цими двома суперечливими запрошеннями! Куди і коли тепер їхати вибирати кралю української преси? — стало руба питання. Давай, подумав я тоді, потелефоную до кума з Філядельфії. Дорога кума, щоправда, особисто не зацікавлена балем, бо звихнула ніженьку на льоду, але стоїть близько до бальових кіл і напевно дасть мені точні інформації.

— Порятуй мене, кумонько, в критичній ситуації, — прошуся в телефоні. — Скажи, будь ласка, коли приїжджати до вас на Баль Преси: в суботу, 5-го лютого, чи в суботу, 29-го січня?..

Ах, ти, національний зрадннику! — почувся в трубці гнівний жіночий голос. — То ти хотів би танцювати й балюватися 29-го січня, в річницю Крут, коли наші студенти впали на полі бою під Українськими Термопілями! Такий з тебе патріот з Бібрецького повіту?!

— Змилуйся, — кажу, — кумонько, та ж я взагалі нетанцюющий і не рвуся до балів, але здивувало мене і заскочило цих двоє запрошень з двома різними датами. Котра з них правильна, а котра ні?

— Правильна дата — субота, 5-го лютого.

— А навіщо висилали запрошення ще й з датою 29-го січня?

Щоб тебе випробувати, який з тебе патріот: правдивий, чи фальшивий!

Отак у нас виглядають запрошення на балі...

Ікер

Триденні святкування Державности й Соборности України у Філядельфії

(1)

Філядельфія - (п.н.). Зорганізоване в Українському Конґресовому Комітеті Українське Громадянство Філядельфії та околиці відзначило цього року річниці Державної Самостійности й Соборности України публічною імпрезою у залі Міської Ради цього двомільйонового міста, величавою академією і благодарственними Службами Божими в усіх Українських Церквах.

Заходами Відділу УККА у Філядельфії, що його очолює проф. д-р Петро Стерчо, губернатор Пеннсильванії Милтон Шепп, проголосив день 22-го січня 1977 р. Днем Української Національної Незалежности. „Впродовж історії, багато українських інтелектуалів, письменників, поетів, мистців і науковців дало свій вклад у піднесення добробуту всього людства. Українці також дали вияв своєї хоробрости, відваги, героїзму та незнищимої рішучости - здобути свободу й зберегти гідність людини при прикладному зберіганні принципів братньої любови. Тому Милтон Шепп апелює до всіх громадян Пенсильванії „об'єднатися з нашими сусідами українського роду у вияві пошани для відважних українських патріотів".

У п'ятницю, 21-го січня ц.р. у великій залі Міської Ради в ратуші міста Філядельфії о год. 11-ій ранку зібралося біля 300 представників українського громадянства, на чолі з Президією Відділу УККА, та молоді українських цілоденних католицьких шкіл і в приявності представників Міської Управи, які провели першу фазу цьогорічних святкувань річниці Державности й Соборности України. По відспіванні американського й українського національних гимнів всіма учасниками, під інтонацію Марусі Штинь, представниця Міського Уряду, Анна Марія О'Браєн, відчитала проклямацію посадника міста Філядельфії Френка Різза і вручила її голові Відділу УККА, проф. д-рові Петрові Стерчові, який, подякувавши, виголосив відповідне слово про значення Четвертого Універсалу та Актів Соборности на тлі міжнародних взаємовідносин. Коротку мистецьку програму виконали пані з „Танцюючої Сопілки", а відтак зроблено знімки учасників а зокрема молоді, яка прибула майже вся в українських народних строях, представниць Комітету Оборони Мороза та членів гуцульського т-ва „Черемош". Представник Уряду УНР в екзилі, ред. Володимир Біляїв, брав участь у цій церемонії і його представлено враз із представниками учасників українських визвольних змагань з 1917-1921рр., на чолі з проф. В.Мацьковим, представникам Міської Управи Головою Відділу УККА. Українське духовенство, на чолі з канцлером Митрополії о.шамб. Михайлом Федоровичем, було численно заступлене, як також Сестри Василіянки з Манор коледжу та Академії для дівчат, елементарної школи на Линдлей та з інших шкіл численно прибули учителі із студентками та учнями й учительками. В суботу ввесь день міський ратуш був прикрашений українським національним прапором поруч американського зоряного та міського, якого барви, доречі, також блакитно-жовті, хоч і йнакше розположені від українських.

Проклямацію Дня Української Незалежности у суботу, 22-го січня 1977, посадник Філядельфії, Френк Різзо закінчив апелем до „всіх громадян молитися за визволення українського народу". Майже всі місцеві щоденники відмітили святкування.

У день самої річниці, в суботу, 22-го січня 1977р., Відділ УККА влаштував величаву святкову академію у просторій залі Середньої Школи для Дівчат. Академію коротким словом відкрив голова Відділу УККА, проф. д-р П.Стерчо, в якому він підкреслив що ми вступили у 60-ті роковини Української Національної Революції, яка була завершена проголошенням самостійности України. Обходимо цю річницю на тлі посиленого терору й безпощадної русифікації в Україні та при одночасному посиленому наступі для розкладу українців у вільному світі. Закликав він бути чуйними до тих, які на Рідних Землях героїчно змагаються в обороні прав рідного народу, але й вони доходять уже до крайности й апелюють, щоб допомогти їм вирватися з того пекла. Треба їм як слід змобілізувати всі українські самостійницькі й соборницькі сили для дальшої допомоги українським визвольним змаганням.

По прочитанню уривків Четвертого Універсалу та Актів Соборности студ.о. Завадівським і проклямацій губернатора та посадника студ. А.Бойком і У. Бачинською, прийшла центральна точка цих святкувань - святочне слово, що його виголосив головний редактов „Свободи" - Антін Драган. Державним Актам проголошення самостійности й соборности присвятив прелеґент свою увагу після накреслення філософічного підложжя для людської свободи та права кожного цивілізованого народу жити власним державним життям. Говорячи до сердець вільних українців в Америці, промовець підкреслив ідейні паралелі основних політичних цілей славної Американської Революції з 1776р. та Української Національної Революції з 1917-1921рр.

Сьогодні сили московського комуністичного тоталітаризму та з ним споріднені сили марксизму інших країн з нічого в 1917р. здобули позиції; що їх слід уважати загрозливими для свободи всього людства, включно з Америкою.

(Продовження буде)

ФОРД ПРАЦЮВАТИМЕ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон.—Колишній президент ЗСА Джералд Форд прийняв другу неповногодинну працю, того разу як дорадник Американського Дослідчого інституту у Вашінґтоні, де він матиме своє бюро і зустрічатиметься на розмовах з тими науковцями, які займаються політичними студіями. Не виключене, що там започаткує писання своїх власних спогадів. Раніше Форд прийняв позицію президента в „Айзенгавер Феловшіп проґрам". Він також плянує давати лекції в Мічіґенському університеті і виступатиме на телевізійних програмах NBC на тему президенства.

ПРОБАЧАЄМОСЬ ЗА ПОМИЛКУ

У звідомленні Організаційного Відділу УНСоюзу за листопад 1976, надруковано в „Свободі" з 27-го січня 1977, у виказі: „Чемпіони членської кампанії" трапився „друкарський чортик" у розміщенні та підписах під фотознімками чемпіонів. Правильно має бути:

Ю. Цегельський

М. Ольшанський

УКРАЇНСЬКІ ДЕМОКРАТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

онід Пахолюк, Ярослав Плескун, Марія Серна і Йосип Серна. Всі вони одноголосно рішили протягом кількох наступних тижнів підготовити велике віче українців Квінсу і там після доповідей (або панелю) провести впис до Демократичного і Республіканського клюбів і зараз же вибрати їх постійні проводи. Присутні діячі погодились, що між обидвома клюбами треба створити атмосферу приязної співпраці на відтинку плянування української політичної праці в тій дільниці Ню Йорку. В тій цілі плянується створити організаційну надбудову над обидвома клюбами, до якої входили б їх представники на паритетних засадах.

Нарада прийшла до однозгідного висновку, що найбільшою перешкодою на шляху до політичної активізації українського суспільства в американській політиці є його байдужість до неї, що випливає з незрозуміння ролі політики в житті кожної етнічної групи, а в тому й української, в З'єднаних Стейтах Америки. І тому першим завданням клюбів буде провести усвідомну акцію серед найширших кіл громадянства, бо без політики і політичної активности українці не можуть забезпечити свого майбутнього в цій державі. Приявні широко обговорили плян участи українців Квінсу в муніципальних, стейтових і загально-американських виборах в наступних роках, підготовлятися до яких треба вже відтепер. Давні мешканці Квінсу запевняють, що при солідній підготовці можна розраховувати на виборчий бльок з іншими етнічними групами і таким чином можна реально рахуватися з вибором українських кандидатів до Міської Ради Квінсу і до її екзекутивних органів. В минулому Квінс уже мав українських кандидатів, але слаба організованість нашого „запілля" була причиною того, що вони перепали при виборах, хоч тільки малою кількістю голосів. Нарада прийшла до кінцевого висновку, що українцям потрібно політичної активности так само, як необхідна для них Церква, школа, наука і розбудова громадських організацій.

Ініціятивний Тимчасовий Комітет, до якого в міжчасі увійшло 15 нових осіб, прийняв тимчасову назву — „Український Американський Комітет для політичної акції в Квінсі", скликає на неділю, 27 лютого ц. р., на год. 3-тю по полудні в залі Культурного Центру (будинок церкви Чесного Хреста 37-09 31-ша евеню) Основуючі Збори всіх українців,для вибору постійного проводу, обмірковання цілей і остаточного устійнення назви Комітету.

ВИМАГАЮТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зо), який являє собою комплексні тортури голодом, холодом, позбавлення сну і т. п.

В'язні практично позбавлені можливости нормального статевого життя: в таборі суворого і особливого режиму дозволяється не більше одного особистого побачення на рік (строк побачення -3 доби, за розсудом начальства), лише з близькими рідними; з незареєстрованою дружиною побачення звичайно не дається; „право" на побачення може бути відібране, як засіб кари. Вв'язниці приватні побачення не заведені.

Медична допомога обмежена режимними умовами виправно-трудових установ й умовами додаткових покарань (Як правило, навіть тяжко хворих не звільняють від покарань, до карцеру включно). Медичні працівники названих установ є співробітниками МВД і узгоджують свою діяльність перш усього з настановами й завданнями карально-„виправних" органів — МВД і КҐБ.

Наприклад, у 1975-76 роках нераз кидали в карцер на довгі строки в'язня за переконання Якова Сусленського, хворого на порушення серцево-судинної діяльности; навіть після тяжкої серцевої атаки його не перевели з карцера; у березні 1976 р. він, після виходу із карцера, переніс церебрально-судинну кризу. Кидають в карцер і паралізованого в'язня Платошина (?) вносять туди на ношах!

Лікар Медуправління МВД СССР на весні 1976 р. вияснив матері політв'язня Владімірської тюрми О. Сергієнка, який хворий на туберкульозу що змінити, полегшити режим Утримання — не у владі лікарів; якщо Сергієнко „порушив порядок", і його саджають у карцер — це лікарів не обходить, вони – „тільки лікують"; у справи адміністрації лікарі не втручаються. Олександра Сергієнка у травні 1975 до квітня 1976 року чотири рази кидали в карцер, де він перебув у загальному підрахунку біля 50 діб, (карали за те, що О. Сергієнко писав скарги про порушення законности, сваволю й знущання над іншими в'язнями). Крім того, за відмову від примусової праці у Владімірській в'язниці, Сергієнко протягом місяця перебував на „режимі пониженого харчування" і біля півроку — на „суворому режимі", що поєднується зі скороченням норми харчування і тривання прогулянки (на „загальному режимі" прогулянка — 1 година на добу, на „суворому" — півгодини на добу; з карцера на прогулянку не виводять).

Часто-густо хворі в'язні за переконання є позбалені медичної допомоги навіть, коли вони її гостро потребують. Захворівши, вони далеко не завжди дістають звільнення від праці і лише в рідкісних випадках потрапляють до лікарні (мається на увазі таборова або тюремна лікарня; режим — камерний, санітарні умови —погані; проте харчування значно краще звичайного). У санчастині (санітарній частині) і у лікарні часто брак багатьох необхідних ліків, навіть таких, які є „на волі" в кожній аптеці, не говорячи вже про дефіцитні ліки. Намагання рідних і друзів передати потрібні ліки у величезній більшості випадків даремні: і адміністрація і лікарі відмовляються їх приймати.

Багато хто з в'язнів за переконання зверталися до совєтського уряду, до керівників КПСС з проханням й вимогами — допустити до совєтських виправно-трудових закладів представників Міжнародного Червоного Хреста, які ні разу не відвідали совєтські табори і тюрми (хоча навіть в гітлерівські табори їм був доступ).

Розглядаючи обмін політв'язнів Буковського і Корваляна, який вчинили уряди Чіле й СССР, як перший крок до звільнення всіх політв'язнів — ув'язнених за переконання, ми гадаємо, що із гуманних оглядів в першу чергу повинні бути звільненні тяжко хворі.

Цей захід не протирічить совєтським законам. Стаття 100 виправно-трудового кодекса РСФСР і відповідні статті кодексів союзних республік передбачають, що засуджений, який захворів психічною чи іншою тяжкою хворобою, яка стала на перешкоді дальшому відбуванню покарання у вигляді позбавлення волі може бути звільнений перед закінченням строку, винесеного вироком суду. Стаття 369 визначає порядок такого звільнення: медична комісія дає висновок про стан здоров'я осудженого, адміністрація за рекомендацією цієї комісії передає справу в місцевий суд, і суд виносить рішення про дострокове звільнення. Цю процедуру в'язні називають актируванням або комісовкою.

Одначе, практично актирують лише тих, дні життя яких вже пораховані.

Так матері згаданого вже в цьому документі Олександра Сергієнка, яка звернулася в Медуправління МВД СССР з проханням про актирування сина, вияснили, що актирують тільки „носилочних" хворих (тобто таких, які вже не встані пересуватися самостійно), та й то з труднощами. Це відповдає і нашим відостям. Наприклад, політв'язня Михайла Дяка, який захворів лімфоґранульоматозою, не звільняли впродовж трьох років після поставлення діягнози; від Дяка вимагали, щоб вн визнав свій чин, за який його позбавили свободи, злочином, і просив помилування; відмову актирувати Дяка вмотивували також тим, що він — „не став на шлях поправи". Лише тоді, коли Михайло Дяк був уже у вельми тяжкому стані, й побоювались, що він ось-ось помре, його нарешті комісували. Через рік після цього він помер...

В прилозі до цього документу ми даємо список політв'знів, які, як нам відомо, тяжко хворі (і повині були б бути актировані згідно з статтею 10 Виправнотрудового Кодексу РСФСР).

На жаль, наш список далеко не повний і не завжди в ньому зазначенні всі хвороби, які мучать кожного з них. Це пояснюється не тільки труднощами збирання таких інформацій (тюремна і таборова цензура часто не пропускає листів, які містять в собі скарги на стан здоров'я. З-часта хворі не знають діягнози хвороби, на яку вони страждають: в одних випадках діягноза просто не встановлена, не проведений необхідний огляд тощо, в інших випадках — про діягнозу не повідомили хворого). Обширний матеріял, зібраний нами, загинув у час пожежі на квартирі М. Ланди і був вилучений при обшуках в Ю. Орлова, А. Ґінзбурґа, А. Алексєєвої. Ми влучили у список відомості, які нам пощастило зберегти або відновити. В дальшому ми намагатимемося уточнити і доповнити його.

Людмила Алексєєва
Александер Ґінзбурґ
Мальва Ланда
Юрій Орлов
Анатолій Шаранський

14 січня 1977 р.

Документ ч. 17 подає 51 прізвище хворих в'язнів, з того 27 відомих українських політв'язнів. Подаємо їх прізвища за чергою, як вони подані в документі:

Василь Федоренко, Трохим Шинкарук, Юрій Шухевич, Зіновій Атонюк, Іван Гель, Святослав Караванський, Валентин Мороз, Олексій Мурженко, Михайло Осадчий, Оксана Попович, Ірина Стасів-Калинець, Ірина Сеник, Стефанія Шабатура, Василь Лісовий, Василь Стус, Вячеслав Чорновіл, Дмитро Басараб, Степан Сапеляк, Валерій Марченко, Василь Підгородецький, Євген Пронюк, Олександер Сергієнко, Іван Світличний, Володимир Гандзюк, Павло Кампов, Микола Горбаль, Анатолій Марченко.

Ділимося сумною вісткою,
що в четвер, 3-го лютого 1977 року відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДОЧКА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

АЛЛА МИХАЙЛІВНА КІПА
з дому ДІВІШЕК

вдова по проф. музики Вадимі Кіпи

ПАНАХИДА в неділю, 6-го лютого 1977 р., о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН в понеділок, 7-го лютого 1977 р. о год. 9-ій ранку, з того ж похоронного заведення до української православної катедри св. Володимира, 160 Захід 82 вул., Ню Йорк, Н. Й., а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
мати — ВІРА (в Києві)
дочка — ІРЕНА
син — АЛЬБЕРТ з дружиною ОКСАНОЮ
син — СВЯТОСЛАВ
унуки — ЛЕСИК і МАРКО
сваха — ОЛЕНА СМУЛКА
Ближча і дальша Родина в Києві, Канаді і Америці

Замість квітів, проситься ласкаво жертвувати на видання музичних творів св. п. проф. Вадима Кіпи.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК уСША

з глибоким смутком повідомляє, що 3-го лютого 1977 р., після тяжкої хвороби, упокоїлась

АЛЛА МИХАЙЛІВНА КІПА

щедрий друг й організатор концертів Академії.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родині і Друзям Покійної, висловлюємо глибоке співчуття.

Повідомляємо Родину і Приятелів,
що зі 40-им днем відходу у Вічність
нашої Найдорожчої МАМИ, БАБУСІ, ПРАБАБУСІ І СЕСТРИ

бл. п.
ОЛЕНИ КАНДИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ
в днях 5, 6, 7-го лютого 1977 року
в українських католицьких церквах:
ПРЕСВ. РОДИНИ у ВАШІНҐТОНІ, Д. К.;
СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ у МЕЙЗВІЛ, Па.;
СВ. МИХАЇЛА у ФРЕКВІЛ, Па.;
СВ. МИКОЛАЯ у ТОРОНТО, Канада
та Українській Католицькій Церкві в Ґлен Ков, Н. Й.

Просять про єднання в молитвах в глибокій жалобі:
ТЕОДОЗІЯ КІЧОРОВСЬКА — донька
з дітьми і внуками
Сестри з родинами
та ближча і дальша Родина

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Невіджалуваного ЧОЛОВІКА,
активного Борця за волю України, поручника
в рядах українського Леґіону УСС

сл. п.

Інж. МИХАЙЛА МІНЧАКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА
в неділю, 13 лютого 1977 р. о год. 10 ранку
в Соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії(ПДМ)
у Філядельфії, Па.

Про молитви в намірені Покійного просять горем прибита —
ДРУЖИНА І РОДИНА

ВІДЗНАЧЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

привіти зложили представники обидвох українських Церков. На святковій промоції І. Яремка були присутні представники Баварського міністерства праці і соціяльного забезпечення. Міністерський референт передав вітання й побажання від баварського прем'єра д-ра А. Гоппеля. Чисельно були заступлені поляки, румуни і жиди.

Була це особливо приємна оказія, бо вшановувано рідкісну людину за її талант, працьовитість, досягнення, універсальну гуманність і усоблення християнської засади ,,Люби свого ближнього, як самого себе''. ,,Політична діяльність — це найвища служба для спільноти, і без неї — не думати навіть про вільне демократичне життя'',—твердить вже цитований п. П. Саварин.

Людина мусить відчути в собі душевне покликання і внутрішню величність відповідно до зовнішніх завдань і відповідальности, щоб належно вив'язатися з наложених і добровільно прийнятих обов'язків. Саме психологічна структура Відзначеного становить інтегральну єдність внутрішніх спроможностей й унікальну здібність вив'язатися з цих обов'язків назовні. Можливо, що глибинне переживання й шукання рівновідповідної правосильности і правозадтности для всіх громадян Канади було зумовлене свідомістю історичної долі, гуманізмом і толеранцією українського народу у відношенні до інших, сусідніх і несусідніх народів. Глибинна психологія і культурологія в цьому не сумнівається. Без свідомого шукання свого етно - і націогенетичного коріння в гущі минулих віків, утотожнювання й пов'язання свого буття з буттям своєї предківської батьківщини, немає повного розуміння буття й успадкованої мудрости історизму в її багатогранних розгалуженнях і нашаруваннях. Від студентських часів засвоювання правознавчих наук, а згодом, займаючи високовідповідальні позиції в державній адміністрації, Відзначений завжди керувався найкращими етичними максимами, які філософія, а філософія права зокрема, залишила нам як вказувальні критерії цінування й судження актів нашої діяльности, визначування й обмежування сфери свободи наших дій. Сократівська метода шукання правди й справедливости, зобов'язуючий Кантівський моральний імператив, що живе в душі кожної людини, дух законів Монтеск'є, що наголошує існування тісного зв'язку права кожної країни і кожного народу з моральним станом населення, його освітою, загальною культурою й промисловістю, а далі — школа натурального й історичного права в сучаснішій інтерпретації Т. Масарика — ось низка філософсько-пізнавальних узасаднень, що стали квінтесенцією етичних ідеалів людства і які становлять гносеологічну базу (систему пізнань) світоглядних настанов великих мислителів, правознавців і носіїв правоформування. Завданням конкретного права кожної державної організації є орієнтуватися на ці етичні ідеали. Вони випливають з глибинного коріння біопсихічних сил і цілеспрямувань психічної енергії і розглядаються як один із видів виявлення людської психічної діяльности, як суми психічних переживань. Право не існує поза суспільством; воно разом із цим суспільством проходить свій шлях розвитку. Це значить, що норми права не є незмінні, раз назавжди встановлені; вони завжди відносні і завжди змінні.

,,Якщо сьогодні Канада може стати за зразок у сфері справедливого трактування всіх меншин, то в цьому велика заслуга мін. Яремка. Тому українська спільнота справді переживає гордість, що видала із себе таку людину, що стала символом справедливости, гуманности й рівности ,,(з бюлетеню УВУ)''. Українська спільнота в Канаді відзначила його найвищим відзначенням,- Шевченківською медалею, а інші меншини — греки, індіяни, італійці, латиші, поляки й угорці відзначили д-ра Яремка окремими грамотами признання.

Після Другої світової війни десятки тисяч новоприщельців, жертв цієї ж війни, прибули до Канади. В одній із своїх промов у парляменті д-р Яремко сказав: ,,Нам дано унікальну можливість створити суспільство, якого немає ніде! Бо справді, Канаді припадає спеціяльна роля в розвитку людства — обов'язок довести на власному прикладі, що люди можуть жити з собою у повній гармонії, хоч походять вони з усіх сторін світу''. Може найпластичніше з'ясував грані діяльности мін. Яремка і його глибоке гуманітарне розуміння долі уподіднених ректор УВУ В. Янів у слові лявдації: ,,Молодий та енергійний посол мав для загальної проблеми повне зрозуміння, а для кожного з прищельців індивідуально відкрите серце. Він включається в їхнє життя з помічною рукою. Схвалюються нові закони, застосовуються нові засоби, щоб уможливити повну інтеграцію прищельців у нові спільноті. І так, наприклад, ініціюються англомовні курси, щоб прискорити надання громадянства; перевіряються закони, якими нормується надавання громадянства, і їх відповідно змінюється. У змінених постановах новим імігрантам признається рівні права з давніше прибулими; — з погляду прав і обов'язків. Основується окреме міністерство для справ громадянства і саме Яремко стає першим його керівником... В новій Раді Міністрів повірюється йому міністерство соціяльної й родинної служби... Своєю далекозорою політикою спричинився він до зросту канадського престижу в міжнародному житті, бо ж це він увів реформи у співжиття національних маншин... Тому ми, українці в діяспорі, горді за нього, бо він дав найкраще свідоцтво своєю второпною далекозорістю про духовне підгрунтя своїх предків, з якого виростає духовна постава сучасних. Тому відзначаємо його найвищою академічною почестю, і сьогоднішній день буде одним з кращих у 56-літній вже історії УВУ''.

Після привітальних гратуляцій ректор УВУ зложив щиросердешні побажання і символічну китицю живих квітів дружині Відзначеного, пані Мирославі Яремко, що з відданістю й посвятою допомагала чоловікові в його службі народові. Свято закінчено доповіддю д-ра Івана Яремка на тему: ,,Людські права — досягнення Канади''. Тримовний текст доповіді (в українській, англійській і німецькій мовах) був заздалегідь приготований для чисельних присутніх. Після відспівання ,,Гавдеамус'' приявні перейшли до іншої залі, де продовжування свята відбулось при закуcці і розмові.

Досягнення людських прав у Канаді було частогусто темою розмови між присутніми гістьми багатьох національностей та висловлювання подиву й пошани до Канади.

Свято Державности і Соборности в Піттсбургу

Українська громада міста Піттсбургу і околиць, так як багато інших українських громад в ЗСА, гідно й велично відзначила 59-ті роковини проголошення державної незалежности України та 58-мі роковини соборности всіх її земель, цим віддаючи поклін творцям Великих Чинів і рівночасно маніфестуючи свою підтримку українському народові у його змаганнях за право бути самому господарем на своїй прадідній землі.

Піттсбурзькі святкування Січневих Роковин розпочато в суботу 22-го січня святочним бенкетом в імпозантному ,,Чартірс Кантрі Клаб'', що його у вечірніх годинах влаштував місцевий Відділ Фонду Катедри Українознавства. Учасники цього бенкету — представники поодиноких громад української Піттсбуржчини, вшановуючи світле минуле рідного народу, подумали теж і про його майбутнє, складаючи понад сім тисяч долярів на потреби Українського Наукового Інституту в Гарварді.

Все громадське святкування пародовжувалось наступного дня, в неділю, 23-го січня. Його започаткувала українська щонедільна радіопрограма, яку веде інж. Михайло Комічак передаючи уривки святкових промов на бенкеті з попереднього дня, а також відповідні до хвилини пісні й музику. В пополудневих годинах того ж дня у залі Українського Дому, що останніми роками являється центром культурного життя піттсбурзької громади, відбулася Святочна Академія, що її влаштував Відділ ОУА ,,Самопоміч'' при чільній співпраці Українського Технологічного Товариства, ,,Рідної Школи'', Кредитівки та Окружного Осередку Т-ва за Патріярхальний Устрій ПУК-Церкви.

Програму Академії розпочато молитвою, яку провів о.Микола Невмержицький, парох української православної церкви св. Володимира в Піттсбургу. Національні гимни, американський і український, відспівав хор ,,Самопомочі'' під управою Ізидора Луковського. З коротким вступним словом виступила Таїса Корчинська, що привітавши приявних на залі отців обох українських церков і святочну громаду, вказала на велике історичне значення Січневих Актів. Дальше ведення програми перебрав інж. Сидір Тим'як, що й був душею цього свята.

В першій частині святочної академії, згаданий вже хор в мішаному і чоловічому складі відспівав низку пісень. Надя, Анна й Івась Воробії відіграли на скрипках кілька стрілецьких мелодій, а учень Рідної школи Роман Плакс гарно продеклямував вірш І.Савицької ,,Серце України''.

У другій частині свята з коротким словом, виголошеним англійською мовою, виступила Марта Пісецька-Фарлій, член Дирекції ,,Рідної Школи'' в Піттсбургу, а головну святочну доповідь виголосив визначний суспільно-громадський і політичний діяч проф. Іван Вовчук, якого представив учасникам Академії, а зокрема молодшому поколінню інж. Сидір Тим'як. Його привітали повстанням місць і довгими оплесками.

Прелегент у своїй глибоко змістовній доповіді згадав про основні етапи Визвольної Боротьби українського народу, у висліді якої прийшло до вікопомних Січневих Актів, коротко пригадав чому ми втратили, не витримали своєї відновленої державности, насвітлив дальші змагання українського народу до волі і незалежности, які продовжуються при будь-яких умовинах. Нашим завданням, — сказав прелегент, — допомагати народові в цій затяжній боротьбі, одначе це можемо зробити лише в об'єднанні і любові, бо тільки через братолюбіє буде єдиномислє в боротьбі з ворогом.

Після доповіді знову виступив хор ,,Самопомочі'', який у жіночому і в мішаному складі відспівав низку пісень. Хорові точки переплітано деклямаціями учнів ,,Рідної Школи'' — Анни й Івася Воробіїв. Святочну Академію закінчено відспіванням ,,Не пора''.

Належно розплянована програма свята, короткі, але змістовні промови, добре звучний хор і гарні деклямації, зробили велике враження на приявних, зібраних у значній кількості, не зважаючи на дуже холодний день.

Петро Годованець

У КОНСОЛІДАЦІЙНОМУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

латніші діячі творять ,,Український Демократичний Рух'', будь-якої демократії поза ними. Виходить, що все те, що існує поза тими трьома партіями (УРДП проф. Воскобійника, УНДО д-ра О. Яворського і ОУНЗ) це недемократичний світ, значить логічно-авторитарний, фашистський або комуністичний! Де тут добра воля до консолідації, коли приймається таке становище, що ,,а пріорі'' виключає консолідацію?!

По стороні керівників УД Центру існує далі найкраща воля до об'єднання українських конструктивних політичних сил. Існує далі визнавання правди, що тільки принципова ідеологія, що ось принцип державництва й антимосковського фронту, виключає компроміс, але все поза тими принципами є полем для компромісу. Однак для цього потрібна добра воля з обох сторін, потрібний доосередковий гін з обох сторін. Говорити про консолідацію на платформі УНРади та водночас організувати новий конкуренційний до УНРади ,,рух'' — це дивогляд, можливий тільки в українській дійсності...

127-ий Відділ УНС св. о. Миколая у Боффало

Хоча офіційно 127-ий Від. діє в УНС від серпня 1905-го р. — то його історія є далеко старшою, бо правдоподібно сягає 1894-го р., коли малий гурт поселенців з українських земель розпочав будову першої церковці при вулиці Айділ. Початково це було церковне братство, яке властиво залишилося ще досьогодні, а відтак зорганізовано ще допомоговий відділ. З приїздом нової еміграції цей Відділ зумів річно здобувати понад 200 членів та є найбільшим Відділом на терені Боффало.Довголітнім фінансовим секретарем, бо понад 30 років був знаний місцевий діяч Павло Володка, а тепер його працю продовжує його дочка Марія Гаравус.

Переведені Загальні Збори Відділу в неділю, 23-го січня ц.р. в церковній залі церкви св.в.Миколая ще раз підкреслили його живучість, а дискутанти застановлялися, як збільшити його активність, а заразом із тим можливість приєднання нових членів. Про давнє минуле говорила почесна голова Анна Качур згадуючи ,,пікніки'', ,,забави'' та ,,мітінги'', пам'ятко яких залишилися світлини та спомини. Згадано рівнож важкі роки початків 2-ої світової війни, коли припинено майже всю громадську працю. Були голоси, що у наших часах треба шукати нових способів приєднування членства, а тим способом є особисті розмови не лише фінансових секретарів, а всіх членів проводу і членства. Виданий УНС стінний календар може бути рівнож доброю пригадкою, і тому постановлено його поширити поміж членами і громадянами. Запляновано підготовити якусь імпрезу, може з нагоди опрацювання ,,Історії Відділів УНС'', яка повинна бути вневдовзі видана. Можна цього року відзначити:...,80-річчя появи друкованих видань УНС і ,,Свободи''...зокрема перших Альманахів-Календарів та книжечок. Всі погодилися з тим, що на Зборах місцевих Товариств і організацій, члени Відділу кількома словами згадають про УНС та потребу бути його членом.

Зборами провадив проф. Ол.Бережницький, бо предсідник мгр Атанас Кобрин у міжчасі виїхав з Боффало, повідомивши, що не зможе бути приявним. Докладний звіт про працю Відділу подала фін. секр. Марія Гаравус, а від Контрольної Комісії звітував В.Березюк. Інші доповнювали загальне звітування. По уділенні абсолютори обрано нову управу в такому складі: О.Бережницький — предсідник, В. Дроздовський — заступник, С.Безушко — секретар, М.Гаравус — фінансовий секретар, П.Гаравус — касир, С.Судин, Б.Дусанівський і Дм. Пітула — Контрольна Комісія. Поруушенням біжучих справ та різними внесками закінчено ті сходини, які ще раз підкреслили потребу спільної співпраці для осягнення намічених завдань.

[О.Б.]

У перші роковини смерти сл. п. Я. Біласа

Коговс, Н.Й. — У перші роковини смерти сл.п. Ярослава Біласа, 19 грудня м-р. о.крил. В.Андрушків відправив панахиду за його душу та згадав теплими словами Покійного, як громадського діяча, зокрема в молодечих організаціях. Осередок СУМА Вотервліт-Коговз прибув з прапором, тримаючи почесну сторожу. Потім сумівська молодь і громадяни поїхали на кладовище, де булавний Степан Бережанський склав вінець на могилі сл.п. Я.Біласа. Заходом Осередку СУМА відбулися потім поминки в залі Українського Клюбу. Скромне прийняття приготовили пані: У. Омецінська. Є Шанц, Поповська й Куфель. Голова Осередку СУМА,п.М. Бережанський, відкрив поминки, згадуючи працю Покійного, як виховника СУМА. Інж. Р.Ракочий пригадав спільну працю з Покійним у Клюбі. Ред. І.Дурбак пригадав, що Покійний почав свою громадську працю у Пласті, пізніше в ОУН, ввесь час працював між молоддю і для молоді. Інж.М.Свідерський промовляв від Відділу ООЧСУ. Вкінці вдова Зиновія Білас подякувала всім, що причинилися до вшанування пам'яті Покійного в перші роковини його ненадійної смерти.

Потім відбулися сходини Батьківського Комітету СУМА, з обговоренням пляну діяльности в 1977-му р.(1.Д.)